

Ierland, een vogelland of toch niet ?

Bij een vluchtig bezoek zou je kunnen vaststellen dat er relatief weinig vogelsoorten voorkomen in Ierland.

En dat is niet zomaar een indruk. Alhoewel Ierland groter is dan België zijn er tot op vandaag 'slechts' 446 verschillende soorten waargenomen, tegenover 628 voor België.

De waargenomen soorten in Ierland vind je op volgende links :

<http://www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp?region=ie> (446 soorten)

http://www.birdsireland.com/pages/irish_list/list_start.html (438 soorten)

Vergelijking Ierland – België

	<i>Ierland</i>	<i>België</i>
Totale oppervlakte	70.280 km ²	30.510 km ²
waarvan opp. water	1.390 km ²	280 km ²
kustlijn	1.390 km	66 km
aantal inwoners	3.883.159	10.274.595

De waargenomen vogelsoorten in Ierland vind je op volgende links :

<http://www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp?region=ie> (446 soorten)

http://www.birdsireland.com/pages/irish_list/list_start.html (438 soorten)

De typisch westelijke ligging van Ierland, westelijk van de gemiddelde continentale vogeltrekroutes, en het feit dat het land totaal door de harde grens van zee (Ierse zee) of oceaan (Atlantische oceaan) van andere landen is afgesloten maakt dat in Ierland enkele op het Europese vasteland voorkomende algemene soorten hier helemaal ontbreken of eerder zeldzaam zijn. Als je de ANWB-gids erop na kijkt zie je voor vele soorten blanco vlekken op de verspreidingskaartjes ...

(geologisch werd Ierland reeds van Groot-Brittannië afgescheiden nog vóór Groot-Brittannië van het vasteland werd gescheiden. Langdurige ijsafzettingen in het Pleistoceen zorgden ervoor dat heel veel oorspronkelijk nog in Ierland aanwezige dieren uitgestorven zijn.)

Als je door het Ierse binnenland toert met een auto krijg je ook de indruk dat er weinig vogels te zien zijn.

Nochtans zijn er eigenlijk best wel een aantal redenen waarom Ierland toch een interessant vogelkijklân is :

- De westelijke ligging in de Atlantische oceaan zorgt ervoor dat er jaarlijks een niet onaanzienlijk aantal dwaalgasten (waaronder veel Noord-Amerikaanse) komen 'aanwaaien'. Je hebt het meeste kans op de zuidkust (counties Cork en Wexford) en de westkust (counties Kerry, Clare, Galway, Mayo, Sligo en Donegal), alhoewel het gebied rond Dublin jaarlijks ook voor verrassingen zorgt.
- De eigenheid van een 'eiland'. Witte Kwikstaarten zijn hier dikwijls Rouwkwikstaarten, Kleine Karekiet en Bosrietzanger ontbreken, maar elk rietveldje heeft zowaar zijn Rietzangersfamilie, enz.
Hoewel er niet echt endemische soorten voorkomen zijn er toch 3 erkende 'subspecies'. Deze zijn ontstaan doordat Ierland reeds duizenden jaren van 'vasteland' is afgesloten. Er zijn 3 erkende 'subspecies' :

- De 'Ierse' Zwarte mees, *Parus ater hibernicus*, ziet er anders uit dan de Britse Zwarte mees *P.a.britannicus* en de Zwarte mees zoals wij ze kennen (*P.a.ater*). Zie ook : http://www.birdsireland.com/pages/features/coal_tit.html
  - De 'Ierse' Waterspreeuw, *Cinclus cinclus hibernicus*, lijkt fel op de Britse ondersoort *Cinclus c. gularis*, maar is toch verschillend van de vastelandsoort *Cinclus c. cinclus*.
Zie ook : <http://www.birdsireland.com/pages/features/dipper.html>
  - De 'Ierse' Gaai, *Garrulus glandarius hibernicus*, ziet er nog anders uit dan zijn Britse familie *G.g. rufitergum* en zijn continentale familie *G.g. glandarius*.
Zie ook : <http://www.birdsireland.com/pages/features/jay.html>
  - Volgens een aantal bronnen wordt ook het 'Iers' Sneeuwhoen als een aparte subspecie (*Lagopus lagopus hibernicus*) aanzien, maar niet iedereen is het daarover eens.
- De kilometerslange kustlijn is een afwisseling van uitgestrekte zandstranden, kliffen en rotsstranden. Het grootste gedeelte van deze kustlijn is onverstoord.
  - Vóór de kust van Ierland liggen er heel wat eilanden, rotsformaties, ... Sommige eilanden zijn nog schaars bewoond, de meeste eilanden zijn onbewoond of verlaten. Het zijn uitermate geschikte broedgebieden voor vele soorten meeuwen, sternes, alken, enz. Op sommige eilanden leven uitsluitend vogelkolonies ... Heel wat vogels uit Groenland, IJsland, Canada of de Noordpool komen hier ook overwinteren.
  - Een groot gedeelte van Ierland is bedekt met veen. (the 'bog'). Zowel hoogveen als laagveen komen voor. Sommige 'bogfields' zijn heel uitgestrekt. Op de meeste plaatsen wordt (werd) het veen manueel ontgonnen. De Ieren gaan in lente en voorjaar gaan 'turfsteken', laten deze turfbrokken dan winddrogen en brengen ze naar huis. De ontgonnen zones geven een met rechte lijnen ingesneden grotendeels verlaten landschap waarin bomen ontbreken. Turf, alhoewel erg milieuvriendelijk, wordt nog dikwijls gebruikt als brandstof in turfhaarden. Op sommige plaatsen is er ook industriële ontginning. Daar wordt de gehele veenzone afgegraven. Er blijft een steriele (want heel zure) donkere onbegroeide ondergrond over. In een aantal gevallen is men nu begonnen met het aanplanten van dennenbomen. Veel 'berggebieden' bestaan ook uit veen/heidevelden. Deze eigenheid zorgt voor typische biotopen voor bepaalde soorten (Sneeuwhoen, Blauwe kiekendief, Graspiepers, Tapuiten, ...

Er is dus toch altijd iets te beleven.

Voor de twitchers : in Ierland bestaat er ook een 'Vogellijn'. Je kan ze bereiken op volgende nummers :

Ierse republiek : 1550 111 700 of vanuit België 00353 – 1550 111 700

Noord Ierland : 0901 063 0600 of vanuit België 0044 – 901 063 0600

Uitzonderlijke waarnemingen (van soorten op <http://www.aerc.be/DOCS/IRELAND-taxa.pdf> worden gehomologeerd door de Ierse homologatiecommissie, het Irish Rare Birds Committee (IRBC).

Paul Milne

Records Secretary IRBC

100, Dublin Road

Sutton, Dublin 13 Ireland

Tel. +353 1 8325653

email: Paul.Milne@oceananfree.net

Je kan ook inschrijven op een mailinglist van Ierse vogelkijkers.
Daarvoor stuur je een mail naar listserv@listserv.heia.ie met vermelding van *subscribe IBN-L en je emailadres*.

Nog even dit : mijn waarnemingen geven geen uitzonderlijke soorten omdat het vogelkijken geen doel op zich was op deze reis. Heb ik dus gemist (en zijn wel waargenomen in de maand juli 2003 in Ierland) :

- Siberische Strandloper, Gestreepte Strandloper, Kleine Strandloper, Krombekstrandloper, Grauwe Kiekendief, Visarend, Wilsons' Stormvogeltje, Donsstormvogel, Kwak, Vorkstaartmeeuw, Zwartkopmeeuw, Dwergmeeuw, Geelpootmeeuw, Grote Jager, Middelste Jager, Kleine Jager, Grauwe Pijlstormvogel, Grote Pijlstormvogel, Vale Pijlstormvogel, Kuhls Pijlstormvogel, Noordse Pijlstormvogel, Kortteenleeuwerik, Rode Patrijs, Kwartelkoning, Sneeuwuil (claim),

Interessante websites :

- <http://www.birdwatchireland.ie/> - Vogelbescherming Ierland
- <http://www.birdsireland.com> - website van Eric Dempsey, één van Ierland's bekendste ornithologen.
- http://www.mumm.ac.be/~serge/birds/home_nl.html - Interessante vertaalindex voor vogelnamen (vertaling in 8 talen : Frans, Duits, Engels, Nederlands, Italiaans, Spaans, Russisch en Zweeds + Latijn)
- http://www.bsc-eoc.org/links/links.jsp?page=1_eur_ie - Overzicht van interessant links i.v.m. ornithologie in Ierland.
- <http://www.irishbirding.com> - het 'birdnews' op deze site geeft recente info over zeldzame waarnemingen van het moment.
- <http://birdcare.com/bin/searchsonb> - hier vind je de status van de meeste vogels in het Verenigd Koninkrijk en Ierland.
- http://www.fatbirder.com/links_geo/europe/ireland.html - wellicht het beste overzicht van alles wat een ornitholoog moet weten als hij naar Ierland gaat. Goed overzicht van de beste waarnemingsplaatsen.

Interessante vogelgids :

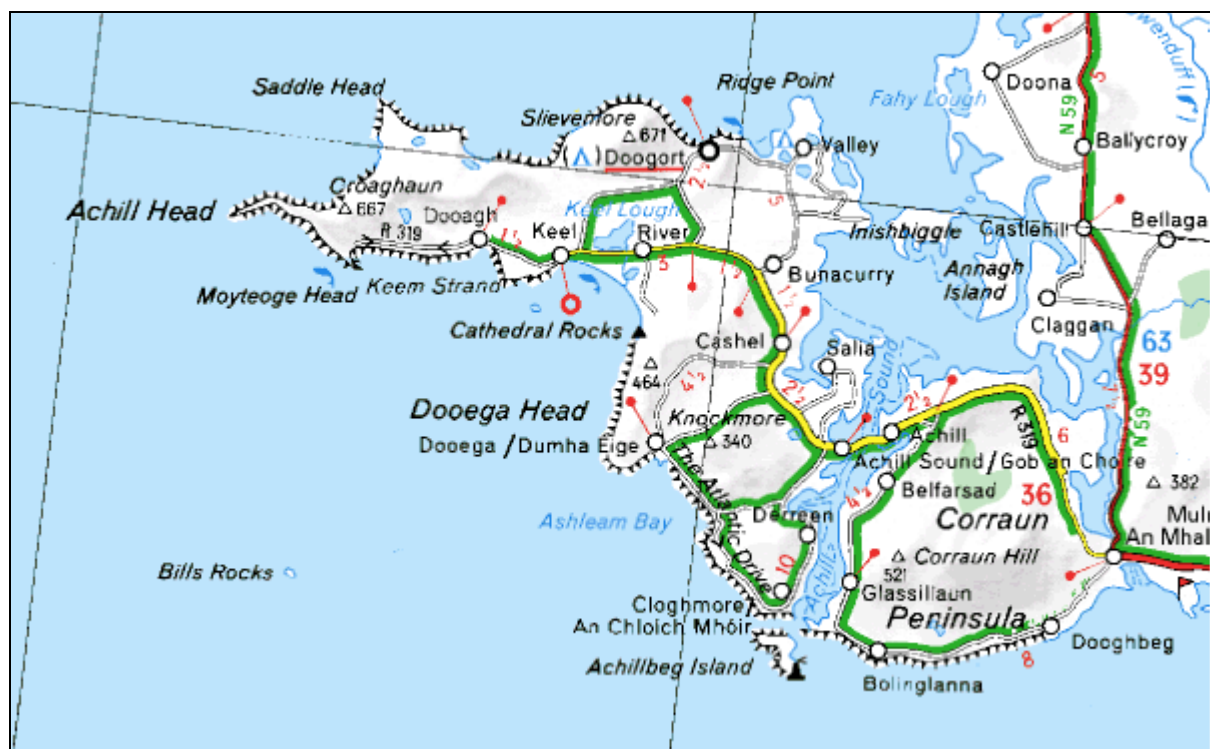
- **The Complete Guide to the Birds of Ireland van Dempsey and O' Clery** (illustraties). Alhoewel de illustraties niet bijzonder (en klein) zijn, is de beschrijving heel interessant. Van de meeste in Ierland waargenomen soorten worden uitgebreide beschrijvingen van ondermeer waarnemingsplaatsen weergegeven.
- **Birds in counties Galway and Mayo van Robert F. Ruttledge**
Een gedetailleerde weergave van de verschillende voorkomende soorten en hun status.

Kaartmateriaal :

Op heel wat plaatsen in Ierland kan je de 'Discovery'-kaarten kopen : stafkaarten op schaal 1/50.000 die een gebied van 30 op 40 km weergeven :
<http://www.osi.ie/mapping/maps/discovery.asp>

Ons verblijf : Achill Island

Achill Island is het grootste eiland van Ierland (24 km op 19 km, . Je vindt het op de westkust van Ierland, in het graafschap Mayo. Het eiland is met een brug verbonden aan het Curraun-schiereiland. De brugverbinding maakt het eiland vlot toegankelijk.

Zowel vanuit de luchthaven van Dublin als vanuit de luchthaven van Shannon (bij Limerick) rijd je er ongeveer 4 uur over om het eiland te bereiken. Slechts heel recentelijk zijn er enkele heel kleine industriële projecten ontwikkeld op het eiland. Intensieve landbouw ontbreekt [de bodem is arm, er worden weinig dieren gehouden (enkel grote kuddes schapen en een klein aantal koeien lopen vrij op het eiland rond)]. Enkel in juli en augustus is toerisme een relatief belangrijke bron van inkomsten.

Er leven ongeveer 3000 mensen op het eiland (begin jaren '60 waren het er nog 4000). Achill is eigenlijk het Ierse woord afgeleid van het Latijnse Aquila. Tot 1912 broedden er op het eiland namelijk Zeearenden. Als reisbestemming voor een vogelaar kan dit natuurlijk wel tellen. Het is natuurlijk jammer dat die arenden hier al lang verdwenen zijn. Tot begin 1900 werden er ook Steenarenden waargenomen op het eiland ... Misschien komen die ooit terug, want in Donegal, een noordelijk graafschap in Ierland, loopt er momenteel een herintroductieprogramma voor Steenarenden (met vogels afkomstig uit Schotland, zie <http://www.goldeneagle.ie/index.html>) Het eiland heeft een heel gevarieerd landschap.

Klimaat

Het gematigde zeeklimaat en de invloed van de Warme Golfstroom zorgen voor het typische 'Ierse' weer.

In de winter is er daardoor zelden vorst (gemiddelde temperatuur is 5° C in de winter). In de zomer zijn er heel zelden extreem warme periodes (gemiddelde temperatuur is 15 °C in juli en augustus).

De boven de Atlantische oceaan ontwikkelende lage drukgebieden (die dan richting vasteland evolueren) bepalen heel sterk het weerbeeld en veroorzaken sterke windstromingen en vrij veel neerslag (gemiddeld > 225 neerslagdagen per jaar). Tijdens ons bezoek was dit niet anders. Terwijl België (en de rest van Europa) in juli gebukt ging onder een hittegolf situeerde de gemiddelde temperatuur tijdens onze reis zich eerder rond de 18 °C ... Op 15 dagen waren er 4 dagen met lange zonnige periodes. De andere dagen waren bewolkt, met nu en dan regenbuien. 's Avonds was het gezellig bij de turfhaard in onze gehuurde cottage ...

Geologie.

De rotsformaties op Achill en op het Curraun-schiereiland dateren uit de pré-Cambriumperiode. Ze werden gevormd meer dan 600 miljoen jaar geleden en zijn daarmee de oudste in Ierland. Ze bestaan voornamelijk uit shist (het laagland en de valleien), gneiss en quartz (de bergtoppen).

Slievemore (672 m) en Croughan (668 m) zijn de 2 hoogste bergen op het eiland. Tijdens de laatste Ijstijd (het Weichels tijdperk, dat eindigde zo'n 10.000 jaar geleden) bleven hun toppen boven de ijskap uitsteken.

Typisch in dit landschap zijn de bergkommen en bergkom-meren.

Lough Acorrymore is een heel mooi voorbeeld van zo'n bergkommeer met een indrukwekkende 'hanging valley' er onmiddellijk boven. Lough Nakeeroge East, dat nauwelijks 16 meter boven de zeespiegel ligt, is het laagst gelegen bergkommeer in Ierland. Lough Bunafreeva West is één van de mooiste. Het ligt bijna op de rand van een steile klip, zo'n 350 meter boven het zeeniveau.

De 'Sound', de oceaanengte die het eiland van het Corraun-schiereiland scheidt, is uitgeschuurd door erosie (Atlantische oceaan).

Een uitgebreid en interessant (in het Nederlands) overzicht van de geologische geschiedenis van Ierland vind je op volgende websites :

<http://www.leidenuniv.nl/archeologie/excursie/ireland/geology.htm>

<http://www.leidenuniv.nl/archeologie/excursie/ireland/davidf.htm>

Veenvelden.

Ierland bestaat voor het grootste deel uit veen.
Op Achill vind je uitgebreide 'blanket bogs'.

De Veenvelden ontstonden zo'n 10.000 jaar terug. In deze periode viel er enorm veel regen (tot 1400 mm in het westen). Lagere temperaturen en weinig wind zorgde ervoor dat er bovendien weinig water kon verdampen. Omdat Ierland omgeven is door zee of oceaan en het binnenland laag gelegen is kon dit overtollig water moeilijk weg. Er werden grote meren gevormd.

Door ecologische processen verlandden deze meren. Er vormden zich eerst uitgestrekte rietvelden en later moerasbossen. De typische omstandigheden zorgden ervoor dat afgestorven plantendelen ingesloten raakten waardoor de huidige veenvelden ontstonden. Dit waren voornamelijk 'laagvenen' (= veengebieden waarin de grondwatertafel nog een belangrijke rol speelt). De groei van deze veenvelden leidde uiteindelijk tot het ontstaan van hoogvenen. Het grootste gedeelte van Ierland bestaat uit hoogveen. In deze venen wordt door de Ieren manueel 'turf gestoken' (ontginnen van veen). Dit turf wordt gebruikt voor het stoken van turfhaardjes in de Ierse huizen. Op sommige plaatsen was er ook industriële ontginning (en werden elektriciteitscentrales op turf gestookt – turf is echter de meest schadelijk brandstof ...).

Het 'Machair'

Een ander typisch biotoop is het Machair. Machair is een kustgrasland op een zandig substraat. Machair vind je enkel in Noord-West-Ierland en Noord-West-Schotland. Deze uitzonderlijke gebieden worden als unieke biotopen beschermd door de Europese gemeenschap.

Deze zones ontwikkelden zich net na de laatste ijstijd na afzettingen onder invloed van sterke windstromingen in combinatie met begrazing. Op Achill vind je machair in Keel en Dugort.

Je voelt het al aankomen : in deze biotopen vind je bijzondere planten- en dierengemeenschappen :

Flora.

Het veen.

Op Achill Island vind je een enorm gevarieerde flora die even gevarieerd is als de topografie van het eiland, gaande van eerde gewone soorten als Gewone Rolklover (*Lotus corniculatus*), te vinden op zeeniveau, tot eerder zeldzame maar eigenlijk alpiene soorten zoals Jeneverbes (*Juniperus communis*), die je kan vinden op de flanken van de bergen Slievemore en Croaghaun.

De meest algemene planten zijn het Pijpestrootje (*Molinea caerulea*),

Struikhei (*Calluna vulgaris*) en het 'goed voor alles' Spagnum mos (*Spagnum*).

Ook heel opvallend (en nu bloeiend tijdens onze reisperiode) is de Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), een grassoort die 'bloeit' in een katoenachtig wit waaiertje. Daarnaast vind je er ook schitterende plantjes zoals Beenbreek (*Narthecium ossifragum*), Gewone Dophei (*Erica tetralix*) en Rode Dophei (*Erica cineria*). Ook typisch in deze gebieden is de Zwarte Knopbies (*Schoenus nigricans*) en de Witte Snavelbies (*Rhynchospora alba*).

De nutriëntenarme omgeving zorgt ook voor enkele zeldzame insectenetende en semi-insectenetende planten zoals Zonnedauw (*Drosera rotundifolia*), Vetblad (*Pinguicula vulgaris*) en andere Blaasjeskruid-soorten (*Utricularia spp.*).

Wilde Gagel (*Myrica gale*) is een laaggroeiende struik met een heel herkenbaar aroma.

Ierse Hei (*Erica hivernica*) is een zeldzame heidesoort die enkel voorkomt in Noor-west Mayo in Ierland en in Spanje en Portugal. Het bloeit in de vroege lente op het Curraun-schiereiland en op de hellingen van de Croughan.

Andere zeldzame planten op Achill zijn St. Patrick's Steenbreek (*Saxifraga spathularis*), Dwergwilg (*Salix herbacea*), Beredruif (*Arctostaphylos uva-ursi*) en Bergzuring (*Oxyria digyna*) die ook enkel op de Croughan groeit.

Enkel net voorbij Achill Sound, het eerste dorpje van het eiland, en her en der verspreid over de noordkant, vind je ook wat 'bomengroepen'. Op enkele plaatsen zie je een eenzame door het klimaat danig toegetakelde pijnboom staan.

Rhododendron komt veel voor en er zijn ook kilometers Fushia-hagen te vinden (het vriest zelden in deze streek waardoor de Fushia makkelijk de winter overleeft).

Het Machair.

Van in de vroege lente tot midden juni vind je hier onder andere bloeiende Wilde Thijm (*Thymus praecox*), Madeliefjes (*Bellis perennis*), Gewone Rolklaver (*Lotus corniculatus*) en een aantal Zeggesoorten (*Carex-spp.*), verschillende soorten mossen (*o.a Sphagnum*), Steenlevermos (*Marchantia polymorpha*), ... Een heel bijzondere soort in dit gebied is een zeldzame Steenlevermossoort *Petalophyllum ralfsii*. Deze soort (moeilijk te vinden, best in lente of herfst) is opgenomen in Annex II van de Europese habitatrichtlijn.

Fauna

Zoogdieren

Qua zoogdieren valt er op Achill ook wel iets te beleven. Alhoewel Ierland in zijn geheel ook *zoogdierarm* kan genoemd worden [Mol (tot groot jolijt van tuinliefhebbers ...), Bunzing en Wezel zijn bijvoorbeeld in Ierland niet aanwezig].

Ook hier zijn echter door jarenlang gebrek van inmenging van genen 2 erkende 'subspecies' ontstaan. Een eerste is de 'Ierse' Sneeuwhaas (*Lepus timidus hibernicus*), in de zomer roodbruin en in de winter gedeeltelijk wit. Deze komt ook op Achill voor.

Ook van de Hermelijn (ook op Achill waar te nemen) bestaat er een Ierse subspecie (*Mustela erminea hibernica*), een reeds sinds 1895 erkende subspecie met een onregelmatige maar duidelijke scheidingslijn tussen rug en buik.

Nadat Achill met het Ierse vasteland werd verbonden werd het ook vrij snel gekoloniseerd door de Vos (*Vulpes vulpes*), dit tot groot ongenoegen van de schapenboeren. Jaarlijks worden er namelijk een belangrijk aantal lammeren geroofd. Ik sprak er bijvoorbeeld met een boer die in het voorjaar 8 van zijn lammeren van zijn 60 oaien (dan nog 'opgesloten' in een weide) verloor. Alhoewel het natuurlijk ook zo is dat de Ierse schapen (Scottisch Blackface schapen) heel weinig voedsel hebben. Daardoor zijn de oaien altijd zelf voedsel aan het zoeken waardoor de zorg voor de lammeren achterwege blijft. Resultaat : de Vos heeft vrij spel (oaien verdedigen zich zelden), en zelfs als de vos niet tussen beide komt zullen er veel lammeren van zwakte sterven ... Met wat geluk kan je er ook de nog relatief veel voorkomende Otter (*Lutra lutra*) en de Das (*Meles meles*) zien (deze laatste zag ik helaas als verkeersslachtoffer ...).

De enige in Ierland voorkomende spitsmuis, de Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), is ook op Achill te vinden. Verder komen er ook verschillende soorten Vleermuizen voor. Edelherten zijn er te vinden in het Zuid-Westen, reeën in het Noord-Westen.

Reptielen en amfibieën.

Op dit vlak valt er in Ierland niet veel te beleven ...

In Ierland komen er geen slangen en slechts 1 soort hagedis voor (de legende leert ons dat Sint-Patrick, de Ierse heilige met stip op nummer één, met één beweging van zijn staf alle slangen heeft begraven in de vallei op de zuidkant van zijn berg, Croag Patrick, eveneens in county Mayo).

Op Achill kan je de Levendbarende Hagedis (*Lacerta vivipara*) ook aantreffen. Een gelijkaardige situatie bij de amfibieën : er komen op Achill slechts 2 (van de in totaal maar 3 voorkomende soorten in Ierland) soorten voor, de Bruine Kikker (*Rana temporaria*) en de Kleine Watersalamander (*Triturus vulgaris*). De derde soort van Ierland, de Rugstreepad (*Bufo calamita*) ontbreekt. Deze laatste komt enkel in het zuiden voor.

Insecten.

Wat ik hier enkel als informatie wil meegeven : in Ierland, en ook op Achill, vind je in de zomer ook miljoenen en miljoenen 'midges' – kriebelmuggen, in 90 % van de gevallen steeds de Highland Midge (*Culicoides impunctatum*). Mensen die ooit in Ierland (of Schotland) zijn geweest weten onmiddellijk waarover het gaat : minuscule (2 mm) maar dodelijk irritante en bijtende (de vrouwtjes toch) kleine mugjes. Soms zijn ze er (massaal als het vochtig en windstil is), soms zijn ze er niet (droog, veel wind). Maar je kan ze niet negeren. Ze maken het je niet gemakkelijk om bv. vogels te observeren (omdat ze dan de gehele tijd over je gehele lichaam 'steken'). Voor de meeste mensen zijn ze enkel 'lastig' (je voelt overal de 'stekjes' maar daar blijft het bij), ik ben één van die mensen die er allergisch op reageert en waarbij de beetjes ook rode bobbel achterlaten ... In de apotheek kan je zalfjes kopen die de beestjes een beetje weghouden, maar weet dat natuurmiddeltjes (citronella en dergelijke) niet helpen.

Vogels.

Om dan ten slotte (eindelijk) te komen bij de waarnemingen van vogels tijdens ons verblijf in Ierland.

Ik verneem van een conservation officer dat er in de regio nauwelijks vogelkijkers zijn er dus weinig gegevens zijn over de status van vogels in deze streek.

Zaterdag 5 juli 2003 – Reis van Sint-Denijs naar Saula, Achill Island, Ierland.

We vertrokken om 7u00 's morgens naar Charleroi. Daar hadden we om 10u00 een Ryanair-vlucht naar Dublin. We kwamen om 10u15 plaatselijke tijd (- 1 uur ten opzichte van België) aan, huurden een auto en vertrokken richting Westkust. We hadden een rit van een goeie 350 kilometer voor de boeg. Dat lijkt niet veel, maar enkel in de onmiddellijke omgeving van Dublin liggen er snelwegen. Voor de rest moet je over 2-vaksbaantjes reizen.

Al onmiddellijk bij het verlaten van de luchthaven zitten er in de graskant 2 **Bonte Kraaien** (*Corvus cornix*). Deze broer van onze *Zwarte Kraai* is heel algemeen voorkomend (terwijl de Zwarte Kraai eerder ongewoon is).

Verder ook naar mijn persoonlijke mening opvallend veel **Boerenzwaluwen** (*Hirundo rustica*) en regelmatig ook **Huiszwaluwen** (*Delichon urbica*) in de verschillende dorpjes waar we doorrijden. De zwaluwen arriveren in Ierland vrij laat (mei) en zijn tegen half augustus bijna allemaal weer vertrokken.

Voor de rest heb ik weinig oog voor vogels gedurende deze rit. Ik zie enkel algemene soorten zoals **Ekster** (*Pica pica*), **Houtduif** (*Columba palumbus*), **Holenduif** (*Columba oenas*), **Spreeuw** (*Sturnus vulgaris*) en **Huismus** (*Passer domesticus*).

Om 17u00 komen we aan in Castlebar, de hoofdstad (7500 inwoners) van het graafschap Mayo. Hier houden we een eerste halte (onze eerste 'pub', de eerste Guinness, ...). Ook hier niet veel bijzonders te melden : enkele **Turkse Tortels** (*Streptopelia decaocto*) in een voortuintje, maar verder lijkt de lucht wel 'leeg' ...

We rijden verder via Newport en dan langs Clew Bay (er liggen hier 365 eilandjes in deze baai) naar Mulranny, waar we het Corraun-schiereiland oprijden (de prachtige 'Atlantic Drive'). Hier rijden we langs de Atlantische Oceaan.

Onmiddellijk vallen de grote aantallen **Tapuit** (*Oenanthe oenanthe*) en **Graspieper** (*Anthus pratensis*) op. Ze zitten werkelijk overal. De Graspieper is in het graafschap Mayo de meest voorkomende vogelsoort.

Vanuit de auto ook **Zilvermeeuwen** (*Larus argentatus*), **Stormmeeuwen** (*Larus canus*) en hier en daar een solitaire **Aalscholver** (*Phalacrocorax carbo*).

Je hebt er een mooi zicht op Clare Island, een bijzonder 'voegeiland'.

Om 18u30 zijn we in Saula. Onze cottage kijkt uit op een diep estuarium van de Atlantische oceaan. Ik denk bij mezelf : "Dat beloofd" ... Twee keer per dag komen er bij eb grote slikplaten bloot te liggen.

Zondag 6 juli 2003 – 'Verkenning' van het eiland.

Alhoewel we hier al verschillende keren waren gaan we het eiland verkennen.

Eerst doen we een klein wandelingetje langs het estuarium.

Er foerageren minstens 5 **Wulpen** (*Numenius arquata*). Je hoort altijd wel ergens een Wulp 'joedelen' ... Deze soort doet het hier vrij goed en is algemeen op het eiland. Er zitten ook enkele **Kokmeeuwen** (*Larus ridibundus*) en enkele Zilvermeeuwen.

Langs de weg zie je ook **Roodborst** (*Erithacus rubecula*) en **Winterkoning** (*Troglodytes troglodytes*) door de hagen jagen.

Op de elektriciteitsleiding zit een juveniele **Kneu** (*Carduelis cannabina*) die na wat gejammer wordt gevoed door z'n vader. Ook deze soort is hier heel frequent voorkomend. De verschillende ruigtes zijn een dankbaar broedbiotoop.

Ook nu weer vliegen de Graspiepers rond onze oren.

Na de middag rijden we de Atlantic Drive op en verkennen de oost- en zuidzijde van het eiland. Vogelkijken zit er echter niet in (je moet die 2 zonen best wel in de gaten houden op die steile klippen).

We rijden ook Minaun Heights op (466 meter hoog). De weg loopt dood op enkele reusachtige zendmasten. Deze 'berg' ligt ongeveer midden op het eiland en je hebt er een onvoorstelbaar 360 ° panorama. Bij helder weer zie je belangrijke vogelgebieden zoals Clare Island en Blacksod Bay.

Toen we hier in november 2002 waren zaten er hier een elftal Sneeuwgorzen (*Plectrophenax nivalis*).

's Avonds, nadat de zonen in bed zijn gestopt, ga ik er nog eens op uit. Vlak voor ons huis zet ik mijn télé in een ruigte om het estuarium af te speuren. Blijkbaar sta ik hier redelijk bedreigend voor een **Rouwkwikstaart** (*Motacilla alba yarrelli*) die de gehele tijd rondjes boven m'n hoofd komt draaien.

Het estuarium was veel belovend maar blijkt eigenlijk op deze plaats (wellicht te diep landinwaarts) nogal zwakjes uit te vallen. Naast de Wulpen zie ik er enkel nog groepjes **Scholeksters** (*Haematopus ostralegus*) en opvallende **Oeverlopers** (*Actitis hypoleucos*).

Op Minaun Heights hoor en vind ik wat later een zestal **Alpenkraaien** (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*). Het doet een mens eens stilstaan bij onze Nederlandse vogelnamen ... Er broedden in het verleden 10 koppels op Achill Island (en nog eens een koppel op Achillbeg, het eiland dat op nauwelijks honderd meter ten zuiden van Achill Island ligt, en 10 koppels op Clare Island).

Ik volg terug de weg die we deze morgen volgden, nu in omgekeerde richting. Even buiten Dooega speur ik langs de heidevelden als plots een vrouwtje **Smelleken** (*Falco columbarius*) door mijn beeld komt zoeven. Deze valk is een onregelmatige broedvogel op het eiland. Best wel leuk om deze soort ook eens tijdens de winter te zien.

In Ashleam zie ik in het licht van de ondergaande zon verschillende **Jan-van-Genten** (*Sula bassana*). Op het nabijgelegen Clare-Island broeden er enkele koppels van deze soort. In Ierland zijn er 5 gekende broedkolonies. De grootste (> 20.000 paren) vind je op Little Skellig, een 'rots' voor de kust van het zuidelijker gelegen graafschap Kerry. De 'kolonie' op Clare Island is de kleinste (een vijftal koppels).

De status van Jan-van-Genten in het Verenigd Koninkrijk en Ierland kan je bekijken op <http://birdcare.com/birdon/sonb/gannet.html>. Langs de klippen buitelen ook enkele **Noordse Stormvogels** (*Fulmaris glacialis*). Ook deze soort broed op Clare Island (2500 paren) en op de meeste kliffen van de Mayo-kust.

Maandag 7 juli 2003 – 'Westport en zuid-west-Mayo'.

Deze voormiddag rijden we naar Westport (46 km vanuit Achill Island), een klein maar best gezellig stadje.

Nog voor het vertrek vallen thuis de nu reeds grote groepen juveniele Spreeuwen op die zich verzamelen. In de tuin ook **Zanglijster** (*Turdus philomelos*), **Merel** (*Turdus merula*) (opmerkelijk : er zijn in Mayo terugvangsten van op het continent geringde Merels) en enkele **Groenlingen** (*Carduelis chloris*), met een naar mijn mening totaal andere zang dan de exemplaren bij ons thuis.

We rijden opnieuw langs Clew Bay. In de winter zijn de eilandjes in deze baai een belangrijk overwinteringsgebied voor Rot- en Brandganzen, Wilde Zwaan, ...

Bij het binnenrijden van Newport (dorp vóór Westport) ook een familie **Sijs** (*Carduelis spinus*) en enkele **Kauwen** (*Corvus monedula*).

Na het middagmaal rijden we verder, nu langs de zuidkant van Clew Bay, voorbij Croagh Patrick (765 meter), de berg van de Ierse patroonheilige, naar Louisburgh. Van hieruit (Roonagh-pier) kan je per boot naar Clare Island (15 minuten varen), wat we echter niet doen. Enkele **Kieviten** (*Vanellus vanellus*), met de mooie Engelse naam *Lapwing* zwerven langs de kustlijn. Er wordt vandaag zowiezo niet veel naar vogels gekeken. Misschien wel jammer, want deze streek (we rijden nog verder tot Doo Lough, een prachtig tussen de bergen gelegen meer) huisvest ook nog Sneeuwhoen, de 'Ierse' Waterspreeuw, Kruisbek, Goudplevier, Bonte Strandloper.

Tussen Louisburgh en Doo Lough rijd je door een 'bebost' landschap. Het ziet er heel kunstmatig uit, naaldbomen aangeplant op ontgonnen veen. Voor dit gebied werd echter wel al een bosbeheersplan opgemaakt (zie

http://www.coillte.ie/managing_our_forests/pdf/SouthWest_mayo.pdf). Ik zie er in de vlucht een

Vlaamse Gaai (*Garulus glandarius hibernicus*). Ik durf niet zomaar zeggen dat ik in de vlucht duidelijk verschil zie met ons 'continentaal' type.

Terug thuis zie ik in het estuarium ook nog twee **Blauwe Reigers** (*Ardea cinerea*). Ik vind het een eigenaardig beeld, Blauwe Reigers in zoutwater. Je ziet ze zelfs op verlaten stranden. Volgens de Ieren is de Blauwe Reiger een weervoorspeller : vind je hem in het binnenland, in het veen, dan is er slecht weer op komst en zal het weer niet snel verbeteren. Zie je hem (zoals nu) op zoutwater, dan is er mooi weer op komst ... Tja ...

Dinsdag 8 juli 2003 – 'Keem beach'.

Die Blauwe Reigers van gisteren hadden het duidelijk verkeerd voor. Vanmorgen is het eiland gehuld in dikke pakken laaghangende wolken en mist. Minaun Heights is onzichtbaar. Na de daguitstap van gisteren (wat niet evident is met kleine kinderen van 2 en 4 jaar) besluiten we het in de voormiddag rustig aan te doen.

In de namiddag rijden we 'door de wolken' naar de westkant van het eiland.

Voorbij Dooagh klimt de weg vlak langs de kliffen door een enkel door schapen bewoond gebied. In de wolken heeft het ook iets onheilspellends : wat is er in de echt gapende diepte links van ons (we weten natuurlijk wel beter want we zijn hier nog al geweest).

Uiteindelijk loopt deze weg dood op Keem Beach. Dit is volgens mij één van de mooiste stranden van Ierland. Het ligt in een piratenbaai, ingesloten tussen de Croghaun en Achill Head.

Hier zit er een ietwat verdwaasde **Raaf** (*Corvus corax*). Van dichtbij zijn die beesten toch reusachtig groot.

Er huppelen ook een koppel **Witte Kwikstaart** (*Motacilla cinerea*) en de obligate Tapuiten en Graspiepers.

Ik probeer toch elke Graspieper nauwkeurig te bekijken, ik verwacht namelijk ook nog Rotspieper te zien.

Terwijl onze kindjes op het strand spelen verdwijnen de wolken plots in minder dan een half uur en open zich het formidabel landschap. Bij het terug rijden vliegen er, nu rechts van ons, langs de kliffen, 2 schichtige **Rotsduiven** (*Columba livia*). Die beesten zijn heel schuw, wat een verschil met andere duivensoorten.

Woensdag 9 juli 2003 – Noord Achill Island - Dugort.

Vandaag zelfde weerbeeld als gisteren. Na boodschappen-voormiddag en middagdutje voor de kinderen gaan we nu de noordkant van het eiland verkennen. Er is weinig vogelnieuws te rapen vandaag.

Een belangrijk archeologisch centrum van het eiland is 'the deserted village'. Hier vind je de resten van een 'zomerdorp' dat werd gebruikt door landbouwers maar dat na de hongersnood helemaal werd verlaten. Er worden hier belangrijke opgravingen gedaan. De stenen ruïnes van meer dan 60 huizen met tuinen zijn een dankbaar broedgebied voor de Tapuiten en Graspiepers. Ik hoor hier ergens een magere aanzet van een **Veldleuwerik** (*Alauda arvensis*). Alhoewel er hier geen intensieve landbouw is doet deze soort het hier ook niet denderend en gaan de aantallen achteruit.

Ik vermoed dat je hier bij zonnig weer ook de Levendbarende Hagedis kan observeren. Van hieruit kan je ook de flank van de Slievemore beklimmen, iets wat dus ook nog moet wachten tot onze zonen 'groot en sterk' zijn ...

Op het strand van Dugort zijn ze natuurlijk wel in hun sas. Rennen over het zand en vader met z'n tong op de grond erachter. Turen over de oceaan levert hier eigenaardig genoeg niets op. De lage wolken en een opkomende regenvlaag zijn daar misschien niet vreemd aan.

Donderdag 10 juli 2003 – Connemara (County Galway).

We gaan vandaag nog een keertje voor de gehele dag op schok.

Bestemming is Roundstone, een klein dorpje in het zuiden van het graafschap Galway, aan de Atlantische oceaan. Er zijn vandaag nog minder ornithologische intenties. We rijden naar Roundstone (geschat een 150 km) om daar in de muziekinstrumentenwinkel van Malachy Kearns (bodhranbouwer) enkele nieuwe whistles te gaan kopen. Het is een kwestie van evenwicht in hobby's en obsessies ...

Net voor de oude abdij in Roundstone is er een mooi rietveldje en hier geven enkele **Rietzangers** (*Acrocephalus schoenobaenus*) van katoen onder een schitterende zon. In Ierland is het heel eenvoudig om de soms met Kleine Karekiet verwarrende zang te herkennen : de Kleine Karekiet komt hier (en in het grootste deel van Ierland) namelijk niet voor ! Slechts vrij recent is de Kleine Karekiet begonnen met het innemen van territoria op de zuid- zuid-oost-kust van Ierland. Verwachting is wel dat de Kleine Karekiet zal uitbreiden.

Het is ook eens boeiend stil te staan bij de Engelse benamingen van beide soorten : de Rietzanger heet hier *Sedge Warbler*, ofte *Zeggenzanger*. De Kleine Karekiet heet *Reet Warbler*, ofwel *Rietzanger* ...

Iets verder op zit ook nog een **Grasmus** (*Sylvia communis*) te zingen, een soort die, alhoewel er veel geschikte biotopen voorhanden zijn, toch niet zo algemeen voorkomt als men zou kunnen denken.

In de omgeving van Roundstone broeden er ook enkele koppels Zuidelijke Goudplevier. We keren terug via Clifden, de 'hoofdstad' van de Connemara. Hier is de *Sky Road* een absolute aanrader. In november 2002 konden we hier een school van een tiental dolfijnen langs de kustlijn volgen. Het uitzichtpunt op de higher Sky Road is volgens mij heel geschikt voor seawatching.

We rijden verder terug en passeren in Letterkenny nog via het *Connemara National Park*. Ik ben er in het verleden al enkele keren geweest. Eerlijk gezegd sta ik telkens versteld van het feit dat er zo weinig vogelsoorten in dergelijk interessant gebied te zien zijn (Graspiepers, Veldleuwerik, een Torenavalk, met veel geluk eens een Slechtvalk, maar voor de rest weinig zaaks)

(zie ook : http://www.eurobirding.co.uk/connemara_national_park.HTM). Het gebied is wel interessant op botanisch vlak.

Nog ter info : in het graafschap Galway hebben ze een eigen afdeling van de *Ierse vogelbescherming* : <http://www.birdwatchgalway.org/index.htm>.

Vrijdag 11 juli 2003 - Ter plaatse.

In de voormiddag toer ik zomaar wat rond met mijn zonen. Er valt weinig vogelnieuws te melden. Er wordt ook niet echt naar vogels gezocht of gekeken.

De laatste jaren valt het me op dat men in Ierland op de meest onwaarschijnlijk mooie plekje ontzettend ontsierende 'holiday homes' aan het optrekken is. Dit is ook op 'mijn' eiland het geval. Je snapt niet dat men hiervoor bouwvergunningen kan bekomen.

Aan het Kildownet Old Cemetary, een prachtig tegen de Sound gelegen kerkhof (hier zou ik best wel willen liggen als mijn moment is gekomen, zo met mijn voeten in de oceaan en mijn dode lichaam in het zachte veen ...) is men een nieuwe loods voor de 'safe-boat' (reddingsdienst) aan het bouwen. Ook al een totaal fout ingeplant gebouw. 't Is triestig en in fel contrast met het formidabele landschap (Liam zegt dat ze zeep in de zee hebben gedaan omdat de metershoge opspattende golven schuim achterlaten op dieper gelegen inhammen van de kliffen). Op de weg tussen Ashleam en Doega vliegt er een **Paapje** (*Saxiola rubetra*) voor de stilstaande auto en gaat wat verder op een laag struikje zitten. In de namiddag op Keel-beach op het strand gespeeld – zoals de kinderen zeggen : 'in onze blote buik' (de zon schijnt !).

's Avonds komen een stel (Belgische) vrienden langs die enkele dagen bij ons zullen logeren. We zullen hen langsheen de mooiste plaatsen in dit gebied gidsen.

Zaterdag 12 juli 2003 – Ter plaatse.

Vandaag geven we onze vrienden een rondleiding op het eiland.

Valt enkel te melden : Op de klim naar Keem (het einde van het eiland), waar ik de Rotsduiven zag, rijden we boven een **Torenvalk** (*Falco tinunculus*) die daar hangt te bidden. Het is wel eens mooi om een biddende Torenvalk eens van langs boven te bekijken. De Torenvalken zijn hier, net als andere roofvogels trouwens, dun gezaaid (zie verder).

Zondag 13 juli 2003 – Westport – Zuid-west-Mayo.

Zie ook 7 juli 2003 – nu met ons gezelschap, en onder stralende zon – wat nog eens wat anders is. Nieuwe soort voor deze reis : **Grote Gele Kwikstaart** (*Motacilla cinerea*) op de weg tussen Westport en Louisburgh. Ook hier weer leuke taalkundige vaststelling : de Grote Gele is in het Engels eigenlijk de 'Grijze' (Grey Wagtail). De gewone Gele (*Motacilla flava*) was hier vroeger ook broedvogel, maar komt hier nu nog heel zelden voor (ook zeldzaam op trek). De 'Engelse Gele' (*M. flava flavissima*) broedde vroeger ook aan enkele meren in dit gebied maar dat is ondertussen ook alweer een hele tijd geleden (het zullen wel fundamenteel Grote Gele geweest zijn die de Engelsen uit Ierland hebben gebonjourd ...).

Maandag 14 juli 2003 – Walking the bog ...

Vandaag wellicht de slechtste dag van deze vakantie ? Overall mist, geen zuchtje wind, dus ook geen hoop op 'beterschap'.

Nu ja, we hebben ons nog nooit door het Ierse klimaat laten ontmoedigen. Je weet dat er altijd wel eens enkele van dergelijke dagen zullen tussen zitten.

In de namiddag gaan we toch wandelen.

We trekken door een uitgestrekt veenveld op Achill. Dit veen wordt ook ambachtelijk ontgonnen (er zijn helaas ook al sporen van machinale ontginning). Vanop Minaun Heights kan je het gehele gebied overzien en de ondiepe groeven en sleuven zijn als het ware zweepslagen in het landschap.

Hier valt ook opnieuw de 'leegheid' van al die ruimte op. Botanisch is het gebied heel belangrijk, maar de avifauna is heel pover. Alhoewel er enorme oppervlaktes zijn met toch een zekere voedselrijkdom (insecten) is er niet echt een vogelsoort die dit biotoop als exclusief en typisch biotoop heeft gekoloniseerd.

Graspieper en Veldleeuwerik zijn de meest voorkomende (soms in vrij grote aantallen) bewoners. Deze worden bejaagd door Smelleken, die in deze gebieden ook broedt (zie ook waarneming dd. 6 juli 2003).

Vroeger was ook het Sneeuwhoen algemeen voorkomend, maar bejaging, overbegrazing (van o.a. de heideplanten) en isolatie van gezonde populaties maken dat ze nu ook nog zelden te zien zijn.

Verder kan je er ook nog Watersnip en Goudplevier treffen.

In de winter komen Groenlandse Kolganzen (subspecie) grazen op de ondergrondse plantendelen van de allomtegenwoordige Veenpluis en Witte Snavelbies.

Op plaatsen van verhoogde voedselrijkdom en bij kleine meertjes in deze gebieden kan je ook Roodborsttapuit en Rietgors vinden.

[info komt uit een interessant artikel over vogels in 'the bog' op

<http://www.ipcc.ie/infobogbirdsfs.html>. Deze pagina maakt deel uit van de boeiende website van de *Irish Peatland Conservation Council* <http://www.ipcc.ie>.]

Het dal waardoor we wandelen ligt tussen berghellingen en daardoor lopen we niet 'in' maar 'onder' een wolkendek dat als een deksel op de bergen rust. Het creëert een vreemd gevoel van rust. Op de weg hier naar toe zie ik inderdaad **Roodborsttapuit** (*Saxiola torquata*). Ze zijn niet zo frequent als de Tapuiten, maar je komt ze toch regelmatig tegen.

Een klein meertje midden in het veen ligt er troosteloos bij : het gebrek aan containerparken e.d. zet vele Ieren er nog steeds toe aan om op dergelijke verlaten plekjes oude koelkasten, matrassen, autowrakken enz. te gaan sluikestorten. Het is zo zielig om te zien. Hier vliegt er een bijzonder fraai exemplaar Bonte Kraai rond. De grijze zones in zijn verenkleed zijn helemaal wit. Terwijl ik dit sta te bekijken valt het me op dat dit nochtans ook perfecte gebieden zijn voor Bruine en Blauwe Kiekendief.

Mijn gids leert me dat de Bruine voor het laatst broedde rond 1900, de Blauwe nog later, maar meer verspreid. Nu worden nog sporadisch dieren waargenomen in deze counties.

De enkele nog broedende koppels worden blijkbaar ook onvoldoende beschermd :

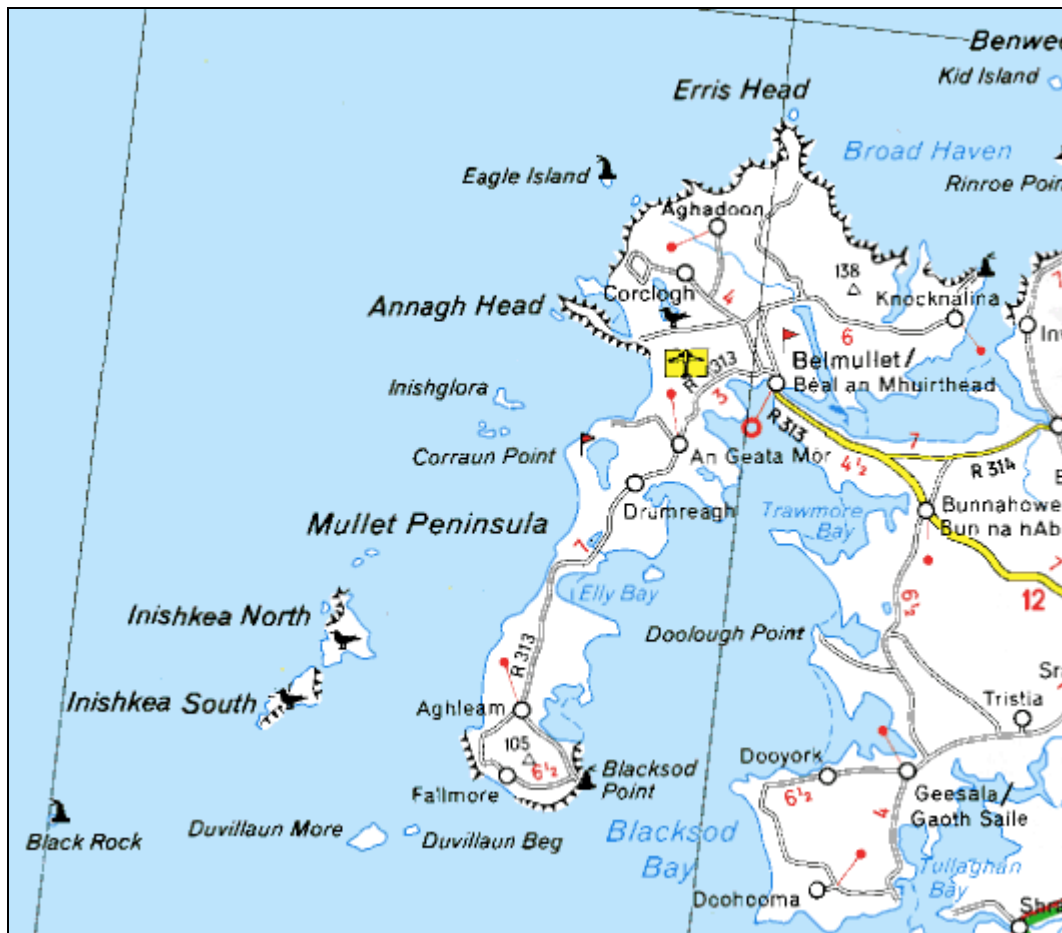
<http://www.friendsoftheirishenvironment.org/Site%20Areas/Press%20Room/pressreleases/henhari.htm>

Dinsdag & Woensdag – 15 & 16 juli 2003 – Ter plaatse.

Ontspanning met onze kinderen thuis en op de stranden van Achill. Ik kan thuis de slikplaat van de oceaan goed in de gaten houden. Naast de altijd aanwezige Wulpen, Blauwe Reiger, Scholeksters en Oeverlopers zitten opvallend veel meeuwen. Naast de Zilver-, Storm- en Kokmeeuwen ook een aantal **Kleine Mantelmeeuwen** (*Larus fuscus*) en één enkele **Grote Mantelmeeuw** (*Larus marinus*). Een vreemd geluid trekt mijn aandacht en uiteindelijk ontdek ik een bedelend jong dat nog regelmatig wordt gevoed door vader- of moeder Oeverloper.

Donderdag 17 juli – Castlebar / Belmullet.

Vandaag trekken we er nog eens voor een hele dag op uit. Bestemming is Belmullet, een schiereiland met enkele eilanden voor de kust, een goed 'vogelgebied' : eenzaam en verlaten, een smalle strook land met aan beide zijden de Atlantische Oceaan, stranden die bij eb wel bijna een kilometer breed zijn, belangrijke vogelkolonie-eilanden (de Inishkea's) en goede uitkijpunten voor een seawatch (de 'Heads').

Eerst nog even naar Castlebar om er in een sportwinkel voor Liam een outfit van de Gaelic Football-ploeg van Mayo te kopen (en zoals we in West-Vlaanderen plegen te zeggen : het spel eindigt dat ook Quirijn én papa zo'n Mayo-shirt hebben).

Tussen Castlebar en Bangor ligt een uitgestrekt verlaten gebied, The Nephin Beg Range, één van de dunst bevolkte gebieden van Ierland. Helaas werd het veen hier op vele plaatsen industrieel ontgonnen, wat resulteert in grote gebieden met een donkere onbegroeide turfbodemlaag. Het turf werd ondermeer gebruikt voor het opwekken van elektriciteit in een in het midden van dit verlaten gebied als spookbedrijf in de wolken opdoemende elektriciteitscentrale. Ik verneem dat de centrale trouwens zal worden gesloten omdat er onvoldoende turf ter beschikking is binnen rendabele afstanden ...

Op verschillende plaatsen worden coniferen aangeplant.

Het is eigenaardig vast te moeten stellen dat een aantal natuurbeschermers in Ierland pro deze aanplantingen zijn. Ze bieden natuurlijk wel bijkomende en bijzondere nestgelegenheden, maar meestal is dit maar heel tijdelijk. Dit is zeker het geval voor bv. Paapjes. Deze blijken in jonge coniferenaanplant te broeden, maar verdwijnen weer als broedvogels als de bomen ouder worden.

Anderzijds heeft men ook vastgesteld dat het Smelleken (hier vrij veel voorkomend) hier eerder een boombroeder is geworden. Er zijn nog slechts enkele bekende nestsites op de grond.

In dit gebied broedde in 1987 een koppeltje Blauwe Kiekendieven, maar vreemd genoeg is dit toch wel ideale broedbiotoop nooit ingenomen door kiekendieven.

[Hier moet ik even aan Djoni denken want hier hebben in 1975 ook een koppel Morinneplevieren gebroed (enige broedgeval in Ierland)].

In dit gebied zitten er ook reeën.
Het weer is vandaag niet denderend.

Als we het Mullet Peninsula oprijden stopt het met regenen. Het is momenteel nog eb en er zijn dus uitgestrekte stranden met in de verte heel veel vogels op de vloedlijn. Hier zie ik naast de aanwezige Tapuiten ook een mooi exemplaar **Rotspieper** (*Anthus petrosus*).

In dit gebied broeden er ook nog Kwartelkoningen, maar daarvoor ben je best heel vroeg op pad.

Naar het schijnt broeden er op de zuid-west-zijde (omgeving van Annagh) ook Grauwe Franjepoten.

Op de vloedlijn merk ik Wulpen, Scholeksters, **Tureluur** (*Tringa totanus*), **Bonte Strandloper** (*Calidris alpina*) alsook enkele **Steenlopers** (*Arenaria interpres*) (die ik hier in de zomer niet had verwacht).

In Aghleam komt een **Grote Stern** (*Sterna sandvicensis*) overgevlogen.

Ik maak mij de bedenking dat het hier in de herfst en winter ook wel de moeite moet zijn

---

Dit blijkt ook op de site van eurobirding : http://www.eurobirding.co.uk/mullet_peninsula.htm : Grote, Grauwe en Noordse Pijlstormvogels, alle Europese Jagersoorten in de trekperiodes, Kolganzen, Witbuikrotgans, Wilde Zwaan, vele eenden- en duikersoorten, Drieteenstrandloper, Parse Strandloper, Krombekstrandloper, Steenloper, Kempphaan, Kleine Plevier, Rosse Grutto, Watersnip, Tureluur, Groenpootruiter, Ringsnavelmeeuw, Grote- en Kleine Burgemeester als wintergasten. Op de eilanden rond de peninsula broeden Noordse Stormvogel, Stormvogeltje, Aalscholver en Kuifaalscholver, verschillende meeuwensoorten, Noordse Stern, Dwergstern, Visdiefje, Zwarte Zeekoet, Bonte Strandlopers en Scholeksters.

Ten slotte ook nog een mooie lijst met dwaalgasten uit vnl. Amerika / Canada (o.a. Amerikaanse Zwarte Eend, Groenvleugeltaling, Amerikaanse Goudplevier, Killdeerplevier, Steltkluut, Blonde Ruiters, Wilson's Franjepoot, Rodoogvireo en Sneeuwuil) die, mocht het gebied intensiever worden onderzocht, nog veel uitgebreider zou zijn.

Aan een klein meertje zie ik ook nog **Waterhoen** (*Gallinula chloropus*) en een **Rietgors** (*Emberiza schoeniclus*).

Voor de liefhebbers van geschiedenis-toestanden : op het einde van het schiereiland, aan Blacksodpoint, staat een mooie megalytencirkel.

Vrijdag 18 juli 2003 – Onze laatste dag ter plaatse.

Opgestaan onder een schitterend blauwe hemel ! Onze kroost had dat natuurlijk ook direct gezien. Dus : nog een voormiddagje spelen op het strand.

Eerst gaan we naar de aanlegsteiger vanwaar je naar Innisbiggle kunt varen, het eiland aan de noordoostzijde van Achill.

Ik had zo'n voor gevoel dat er op deze plaats ook wel iets moet te beleven zijn. Het eiland ligt heel dicht uit de kust en maakt zo een 'trechterdoorgang' naar 'the Sound'.

Er zijn enkel **Visdiefjes** (*Sterna hirundo*) naarstig aan het vissen. Wat verder, op zee, zie ik verschillende **Zwarte Zeekoeten** (*Cephus grylle*), dikwijls per 2, en vrij actief heen en weer vliëgend.

Op een rotsblok zit een **Kuifaalscholver** (*Phalacrocorax aristotelis*) te zonnen. Er vliegen ook gewone Aalscholvers laag over het water heen en weer. Ik besluit hier straks over de middag als de rest van de familie een dutje doet nog eens terug te komen.

Op een uitstekende rots dichtbij Innisbiggle ligt een Grijze Zeehond te rusten. Je ziet nu en dan de kop van enkele soortgenoten boven het water uitsteken.

We gaan verder naar 'The Golden Strand', één van de Blue Flag-beaches aan de noordzijde van het eiland (met zicht op the Mullet Peninsula). Van op de parkeerplaats heb je ook een mooi zicht op zee. Er vaart een vissersbootje uit dat nog niet eens ver op zee door een horde meeuwen wordt gevolgd. Lang turen door de télé geeft verschillende **Drieteenmeeuwen** (*Rissa tridactyla*). Deze meeuwensoort blijkt hier trouwens heel algemeen voor te komen.

Kort na de middag, als ik terug keer naar de aanlegsteiger naar Innisbiggle, komen er opnieuw wolken aangewaaid. Buiten de bovenvermelde soorten vliegen er nog enkele Bonte Strandlopers langs de kustlijn. Het is nu eb en er liggen minstens 15 zeehonden op een plateau dichtbij Innisbiggle.

Ik besluit langs de kustlijn terug te keren en plots trekken enkele fel alarmerende Graspiepers mijn aandacht. Met z'n tweeën gaan ze te keer tegen een overvliegende **Sperwer** (*Accipiter nisus*). Ik vind dit een vreemde vaststelling. Er zijn nauwelijks enkele bomengroepen op deze kant van het eiland. Blijkbaar zijn Sperwers hier snel tevreden met die enkele bomen !

In een baai vóór Bunacurry foerageren er naast Scholeksters, Wulpen en Tureluur ook 29 **Groenpootruiters** (*Tringa nebularia*). De najaarstrek is al begonnen !

Dit is trouwens mijn laatste soort in county Mayo ...

Morgen reizen we terug naar Dublin.

Zaterdag 19 juli 2003 – Terugreis naar Dublin.

Deze reis zit er bijna op. We vertrekken rond 10u30 terug richting Dublin. Ik onthou nog van ergens onderweg op een groot meer een **Knobbelzwaan** (*Cygnus olor*) en een **Heggenmus** (*Prunella modularis*) met een flauw liedje aan een tankstation ergens halverwege.

En hiermee is de kous af. We komen rond 16u00 in Swords aan, het stadje waar de luchthaven zich bevind (net boven de Dublin). We gaan nog eens met de dubbeldekbuss naar Dublin-stad héén-en-terug, maar het contrast tussen de rust op Achill en de grootstad is te groot ...

Zondag 20 juli 2003 – Dublin – Sint-Denijs.

We toeren nog wat rond en checken kort na de middag in voor onze terugvlucht. Ryan-air is een no-nonsense-maatschappij : we hebben teveel bagage bij en moeten extra-betalen (10 kg aan 6 € per kg). Het statief van de télé is een abnormale 'bag' en moet apart in het vliegtuig. Gelukkig komt alles onbeschadigd toe in Charleroi (waar we ook nog eens 92 € betalen voor het parkeren van onze wagen aan de luchthaven ...).

BESLUIT

Vogelkijken was geen doel op zich, vandaar een dun, éénvoudig maar mooi soortenlijstje (61 soorten) bij elkaar gekeken :

Bonte Kraai (*Corvus cornix*)
Boerenzwaluw (*Hirundo rustica*)
Huiszwaluw (*Delichon urbica*)
Ekster (*Pica pica*)
Houtduif (*Columba palumbus*)
Holenduif (*Columba oenas*)
Spreeuw (*Sturnus vulgaris*)
Huismus (*Passer domesticus*)
Turkse Tortels (*Streptopelia decaocto*)
Tapuit (*Oenanthe oenanthe*)
Graspieper (*Anthus pratensis*)
Zilvermeeuw (*Larus argentatus*)
Stormmeeuwen (*Larus canus*)
Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)
Wulp (*Numenius arquata*)
Kokmeeuw (*Larus ridibundus*)
Roodborst (*Erithacus rubecula*)
Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*)
Kneu (*Carduelis cannabina*)
Rouwkwikstaart (*Motacilla alba yarrelli*)
Scholekster (*Haematopus ostralegus*)
Oeverloper (*Actitis hypoleucos*)
Alpenkraaien (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*)
Smelleken (*Falco columbarius*)
Jan-van-Gent (*Sula bassana*)
Noordse Stormvogels (*Fulmaris glacialis*)
Zanglijster (*Turdus philomelos*)
Merel (*Turdus merula*)
Groenling (*Carduelis chloris*)
Sijs (*Carduelis spinus*)
Kauw (*Corvus monedula*)
Kievit (*Vanellus vanellus*)
Vlaamse Gaai (*Garulus glandarius hibernicus*)
Blaauwe Reiger (*Ardea cinerea*)
Raaf (*Corvus corax*)
Witte Kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
Rotsduif (*Columba livia*)
Veldleeuwerik (*Alauda arvensis*)
Rietzangers (*Acrocephalus schoenobaenus*)
Grasmus (*Sylvia communis*)
Paapje (*Saxiola rubetra*)
Torenvalk (*Falco tinunculus*)
Grote Gele Kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
Roodborststapuit (*Saxiola torquata*)
Kleine Mantelmeeuwen (*Larus fuscus*)
Grote Mantelmeeuw (*Larus marinus*)
Rotspieper (*Anthus petrosus*)
Tureluur (*Tringa totanus*)
Bonte Strandloper (*Calidris alpina*)
Steenlopers (*Arenaria interpres*)
Grote Stern (*Sterna sandvicensis*)
Waterhoen (*Gallinula chloropus*)
Rietgors (*Emberiza schoeniclus*).
Visdiefjes (*Sterna hirundo*)
Zwarte Zeekoeten (*Cepphus grylle*)
Kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*)
Drieteenmeeuwen (*Rissa tridactyla*).
Sperwer (*Accipiter nisus*)
Groenpootruiters (*Tringa nebularia*)
Knobbelzwaan (*Cygnus olor*)
Heggenmus (*Prunella modularis*)

Ik denk trouwens dat ik enkele mensen eens ga proberen te overtuigen om in het najaar – met een Ryanair-promotie – eens te gaan trektellen in Ierland. Dat moet iets geven. Een najaarstorm en allerlei vreemde beesten die komen aangewaaid ... en 's avonds in een pub, bij een turfvuurtje, een hot whiskey of een Guinness. Moet kunnen ...

Ten slotte nog enkele interessante links op het net voor info over fauna en flora in Ierland :

<http://www.duchas.ie/en/NaturalHeritage/NationalParks/> : Overzicht van Ierse nationale parken.
<http://www.duchas.ie/en/NaturalHeritage/NatureReserves/> : Overzicht van Ierse natuurreserveaten.
<http://www.birdtours.co.uk/tripreports/ireland/> : enkele tripreports van Ierland.
<http://www.visitireland.com/attractions/birdwatching.asp> : belangrijke birdwatchingspots
<http://www.eurobirding.co.uk/ireland.htm> : idem.
<http://www.landweb.com/l.cfm?LandID=34&IERLAND> : Algemene info Ierland
<http://www.ipcc.ie/irishamphibians.html> : Amfibieën in Ierland
http://www.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_Ovrige/rapporter/TFO_Doctors_27art_web/14_241_254.pdf - een uitgebreid rapport over het voorkomen van de Groenlandse Kolgans Anser albifrons flavirostris.
<http://www.birdwatchgalway.org/whereto1.htm> - waar vogelskijken in het graafschap Galway
http://www.goldeneagle.ie/birds_of_prey/index.html - Stand van zaken van roofvogels in Ierland

Yves DE BOSSCHER

Yves.DeBosscher@Harelbeke.be

Yvesdebosscher@tiscali.be